

IV.4. TOERISTISCH-RECREATIEVE STRUCTUUR

1. VISIE EN DOELSTELLINGEN

Limburg is een toeristische provincie bij uitstek. Toerisme wordt als economische hefboom erkend voor Limburg. Limburg moet ook in de toekomst een toeristisch-recreatieve rol op een kwalitatieve wijze blijven vervullen.

- Toerisme moet de verscheidenheid in de provincie versterken en de eigenheid van elke streek of regio ondersteunen, waardoor haar aantrekkelijkheid verhoogt. Limburg heeft een gevarieerd aanbod van relatief gave open ruimte gebieden. Zo onderscheidt men de bosrijke Kempen, het waterrijk Maasland en het bloesemrijk Haspengouw.
- De toeristisch-recreatieve infrastructuur kan beter worden gebruikt door het integreren van voorzieningen in toeristisch-recreatieve netwerken met een koppeling van dagen verblijfstoerisme, een betere ontsluiting (ook via collectief vervoer) en een koppeling aan toeristisch-recreatieve routes.
- Het opwaarderen, het kwalitatief verbeteren en het grensoverschrijdend op elkaar aansluiten in netwerken van de toeristisch-recreatieve infrastructuur en van het recreatief medegebruik zijn belangrijk. Inzake toerisme en recreatie, die zich meer richten naar de open ruimte beleving, is meer samenwerking gewenst met de aangrenzende provincies Antwerpen, Vlaams-Brabant, Luik, Noord-Brabant (Nederland) en Limburg (Nederland). Een belangrijke samenwerking op vlak van toerisme en cultuur richt zich op Nederlands en Belgisch Limburg.
- Nieuwe toeristisch-recreatieve infrastructuur dient de bestaande steden en kernen in het buitengebied economisch te versterken volgens de ruimtelijke draagkracht van het gebied.
- Het plattelands- en natuurgericht toerisme moet verder worden gestimuleerd.
- Daarnaast wordt erkend dat voldoende ruimte noodzakelijk is voor jeugdrecreatie. Die ruimte moet veilig bereikbaar zijn vanuit de woonplaats (jeugdwerkinfrastructuur). Er wordt dan ook vanuit gegaan dat voldoende ruimte voor recreatie en sport moet worden voorzien in de onmiddellijke woonomgeving omwille van de essentiële maatschappelijke functie van die activiteiten (sociale functie, gezondheid enz.).
- Recreatief medegebruik kan in principe overal. De intensiteit van recreatief medegebruik wordt afgestemd op de noden, mogelijkheden en draagkracht van elk gebied. Een kwaliteitsvoller medegebruik ontstaat wanneer het stedelijk kader of het landschapskader optimaal is ontwikkeld

met oog voor ruimtelijke kwaliteit. Het recreatief medegebruik moet de kwetsbare gebieden ontzien, wat vooral bijzondere aandacht vergt in Midden-Limburg (vijvers, vennen, heiden), de zuidoostelijke Kempense steilrand, de Bosbeekvallei, de Zuid-Limburgse bosjes, Voeren en de stiltegebieden.

2. GEWENSTE TOERISTISCH-RECREATIEVE STRUCTUUR

KAART 68: GEWENSTE TOERISTISCH-RECREATIEVE STRUCTUUR

2.1. Ruimtelijk concept

TOERISTISCH-RECREATIEF KERNGEBIED ROND HASSELT - GENK

Dit gebied bevat de belangrijkste concentraties aan hoogdynamische toeristisch-recreatieve voorzieningen voor Limburg met als grootste attractiepool het provinciaal domein Bokrijk. Daarnaast komt een concentratie van terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven voor in het Park Midden-Limburg, zoals Molenheide, Kelchterhoef en Hengelhoef. Ook Kattevenia (Genk), de recreatiegebieden van Zwartberg en Winterslag (Genk) en Papendaalheide (Zutendaal) behoren tot dit kerngebied. Dit gebied wordt ook door de inwoners van Hasselt en Genk gebruikt als stadsbos. De abdij van Herckenrode (Hasselt) kan tevens een belangrijke attractiepool worden.

KEMPENSE KANALEN ALS DRAGER EN OVERGANGSGEBIED

De lijninfrastructuur van de Kempense kanalen vormt een belangrijke overgangszone tussen een open ruimte gebied met verweving van toerisme, landbouw en natuur op provinciaal niveau en een snoer van toeristisch-recreatieve rustgebieden. De Kempense kanalen worden ingeschakeld in een grensoverschrijdend waternetwerk voor toervaart met het zuiden van Nederland. Daarvoor worden passantenhavens en halteplaatsen aangelegd. Langs het kanaal Bocholt - Herentals ligt een belangrijke toeristisch-recreatieve infrastructuur, zoals het vakantiepark Center Parcs De Vossemere en het kampeerverblijfspark Aqua Paradiso (Lommel), gekoppeld aan de waterplassen. Langs de Zuid-Willemsvaart neemt het jeugdverblijfstoerisme een bijzondere plaats in. De steilrand van het Kempens Plateau ligt evenwijdig aan dat kanaal.

VIER TOERISTISCH-RECREATIEVE NETWERKEN VAN PROVINCIAAL NIVEAU (MIJNSTREEK, HASPENGOUW, VOERSTREEK EN MAASLAND)

Om de toeristisch-recreatieve aanbodelementen in het buiten-

DEEL IV. ONTWIKKELINGSPERSPECTIEVEN VOOR DEELSTRUCTUREN 4. TOERISTISCH-RECREATIEVE STRUCTUUR

gebied en het stedelijk gebied met elkaar te verbinden en op elkaar af te stemmen wordt netwerkvorming voorgesteld. Voor de mijnstreek bestaat het netwerk uit o.a. de voormalige mijn-terreinen en tuinsteden met als verbindend element het Kolenspoor, voor Haspengouw en Voeren uit o.a. de historische steden Tongeren en Sint-Truiden en het verspreid cultureel erfgoed (kastelen, vierkantshoeven, molens, de Romeinse Kassei en de voormalige fruitlijn) en tenslotte voor het Maasland uit o.a. de oude Maasdorpen met de Maas.

VERWEVING OP PROVINCIAAL NIVEAU OP HET KEMPENS PLATEAU

In dit belangrijk open ruimte gebied wordt de toeristisch-recreatieve infrastructuur verweven met natuur, land- en bosbouw. Dit gebied is het Kempens centrum voor natuur- en plattelandstoerisme. Talrijke terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven komen hier voor. Hoogdynamische toeristisch-recreatieve voorzieningen liggen rondom het plateau. Een bestaande hoogdynamische toeristische infrastructuur op het plateau is het vakantiepark Center Parcs Erperheide (Peer).

2.2. Elementen van Vlaams niveau

TOERISTISCH-RECREATIEF NETWERK VAN VLAAMS NIVEAU 'KEMPEN EN MAASLAND'

Toerisme en recreatie op Vlaams niveau bepalen in belangrijke mate de ontwikkelingsperspectieven van het toeristisch-recreatief netwerk Kempen en Maasland. Het gaat om een gebied dat 2/3 van de provincie beslaat en doorloopt in de provincie Antwerpen. De uitwerking van het netwerk moet gebaseerd zijn op de resultaten van het onderzoek naar de samenhang, de dynamiek, de tendensen, de mogelijkheden en de eventuele ontwikkeling van strategische lokaties op vlak van toerisme en recreatie. Het betreft een gedifferentieerd beeld. Enerzijds ondersteunen toeristisch-recreatieve accommodaties de landschappelijke troeven, maar anderzijds kan de toeristische infrastructuur een basisfunctie zijn voor de ontwikkeling van een bepaald gebied, zoals bijvoorbeeld het Maasland. De verdere uitwerking door de Vlaamse overheid moet gebeuren binnen de globale opties uit het ruimtelijk structuurplan provincie Limburg.

2.3. Elementen van provinciaal niveau

TOERISTISCH-RECREATIEVE NETWERKEN VAN PROVINCIAAL NIVEAU

Om een verhoogde samenhang te creëren tussen de verspreide toeristisch-recreatieve elementen in een bepaald gebied wordt voorgesteld die elementen met elkaar te verbinden en het beleid ervoor op elkaar af te stemmen.

Lineaire elementen (paden en routes onder andere langs waterlopen, spoorwegbeddingen enz.) zijn daarbij belangrijk en worden uitgerust als een samenhangend toeristisch-recreatief product (en bijvoorbeeld ook de inschakeling van verblijfsaccommodatie). Het verbinden van recreatieve voorzieningen in het buitengebied met deze in de stedelijke gebieden moet echter op een zorgvuldige wijze gebeuren, zodat de specifieke kwaliteiten en functies van beide gebieden niet worden aangetast.

Op provinciaal niveau worden 4 toeristisch-recreatieve netwerken geselecteerd: Mijnstreek, Maasland, kastelen en hoeven (Droog Haspengouw) en de Voerstreek.

- Het thematisch provinciaal netwerk Mijnstreek strekt zich uit van Beringen over Houthalen en Genk tot Eisden (gemeente Maasmechelen). Het industrieel-archeologisch mijnerfgoed komt hier verspreid voor. De mijnsterreinen werden vroeger met elkaar verbonden via een spoorlijn voor het transport van kolen. Dat kolenspoor vormt vandaag nog een lineair element dat de verschillende mijnsites met elkaar verbindt (fietsroutes, light rail). Het mijnpatrimonium (bijvoorbeeld terrils, cités) en het stoomtreinmuseum (voormalig station van As) worden ingeschakeld in een netwerk van dagattracties die het verblijfstoerisme, gelegen in het toeristisch-recreatief kerngebied, moeten stimuleren. Anderzijds moeten die dagattracties ook aanvullend voor Bokrijk zijn.
- Langs beide zijden van de Maas liggen de oude Maasdorpen in het toeristisch-recreatief netwerk Maasland. Zij worden verbonden met een grensoverschrijdend fietspad. Verschillende voorzieningen sluiten daarop aan zoals bijvoorbeeld het natuureducatiecentrum De Wissen. Hoogdynamische watersportinfrastructuur is aanwezig ter hoogte van Maaseik en Kinrooi aan de voormalige grindplassen. Parallel met de Maas ligt de Zuid-Willemsvaart met een aantal laagdynamische sport- en recreatievoorzieningen. Er zijn een aantal cultuurhistorische potenties aanwezig (bijvoorbeeld Oud-Rekem en Pietersem in Lanaken). Het project van 'Levende Grensmaas' geeft mogelijkheden voor natuurgericht toerisme. Het netwerk wordt ook wel waterrijk Maasland genoemd.
- In de omgeving van de lijn Sint-Truiden - Tongeren komen in het open landschap talrijke kastelen, vierkantshoeven en molens voor in het toeristisch-recreatief netwerk kastelen en hoeven (Haspengouw). De ontsluiting van dat cultureel erfgoed in de 'Tuin van Haspengouw' kan gebeuren via routes langs de Romeinse Kassei en de voormalige fruitlijn. Zo kan een verbinding gemaakt worden via de Romeinse Kassei vanuit Sint-Truiden (Brustem) naar de historische stad Tongeren (Pliniusbron - Gallo-Romeins museum) via Borgloon. Die historische verbinding kan dan

via Kanne verder worden ontwikkeld tot Maastricht. De uitbouw van een themapark rond fruit dient de netwerkvorming te bevorderen.

- Het toeristisch-recreatief netwerk Voerstreek dankt zijn aantrekkingskracht aan een rustig groen en heuvelend landschap. Een (fiets)verbinding met Maastricht, Luik, Aken, Kanne en Tongeren wordt uitgebouwd. De toeristische uitbouw richt zich op dorpsrenovatie, plattelands- en boerderijtoerisme met kwaliteit als kenmerk. Voeren profileert zich ook als uitvalsbasis naar het Land van Herve en naar de Hoge Venen.

TOERISTISCH-RECREATIEF KERNGEBIED (MIDDEN-LIMBURG)

Dit kerngebied bevat de hoogste concentratie aan hoogdynamische toeristisch-recreatieve infrastructuur in de provincie. Bokrijk is zelfs een attractiepool op Vlaams niveau¹⁸³. Voor die hoogdynamische elementen moet een ruimtelijke visie worden ontwikkeld.

Vooraf de verbetering van de samenhang tussen de daginfrastructuur van Bokrijk en het aanpalend vakantiepark Kelchtherhof, het kampeerverblijfspark Molenheide en het kampeerterrein Hengelhof is belangrijk. Een mogelijke optie voor deze regio is een verdere concentratie van de verblijfsinfrastructuur. Veel aandacht in dit gebied moet gaan naar de belangrijke natuurlijke, landschappelijke en agrarische waarden. In dit gebied moet ook een toeristische toegangspoort tot het Nationaal Park Hoge Kempen worden voorzien. Daarnaast moet de verweving van nieuwe toeristisch-recreatieve infrastructuur in het stedelijk gebied Hasselt - Genk worden gestimuleerd. Het vijfvergebied sluit aan bij het toeristisch-recreatief kerngebied. Ontwikkelingsperspectieven voor het toeristisch-recreatief kerngebied kunnen worden gedifferentieerd in een strategisch plan. Dat plan kan ook meer concrete acties en uitspraken voorstellen inzake de toekomst van de grote recreatie-domeinen en de verweving van toerisme en recreatie en natuur daarin.

TOERISTISCH-RECREATIEVE POOL

Het toeristisch-recreatief aanbod van provinciaal belang wordt geclusterd in toeristisch-recreatieve polen. Door de selectie van die polen wenst de provincie toeristisch-recreatieve ontwikkelingen in een beperkt aantal punten, afhankelijk van de visie op een toeristisch-recreatief gebied, te concentreren. In zo'n pool kan toerisme reeds een belangrijke gebruiker zijn en bepaalt de toeristisch-recreatieve visie ook de ruimtelijke ontwikkeling. Anderzijds kunnen die polen zoekzones zijn voor nieuwe toeristisch-recreatieve infrastructuur. In de stedelijke gebieden kan nieuwe hoogdynamische infrastructuur worden toegelaten. Toeristisch-recreatieve polen situeren zich in het bijzonder rondom het Kempens Plateau ter vrijwaring van en complementair aan de ontwikkeling van laagdynamisch toe-

risme en recreatie op het Kempens Plateau.

Toeristisch-recreatieve polen zijn gelegen in Beringen, Dilsen-Stokkem, Genk, Kinrooi, Hasselt, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren, Lanaken, Lommel, Maaseik, Maasmechelen, Sint-Truiden, Tongeren en Zutendaal.

SNOER VAN RUSTGEBIEDEN

Elk snoer wordt gevormd door gebieden met bijzondere open ruimte waarden en met meestal een nog beperkt laagdynamisch toeristisch gebruik. Nieuwe toeristisch-recreatieve infrastructuur wordt hier niet ontwikkeld. De overnachtingcapaciteit van bestaande openlucht-verblijfsaccommodatie breidt niet uit.

Volgende gebieden worden geselecteerd:

- de grensoverschrijdende vlakte van Bocholt met het Stamprooierbroek (Bocholt, Bree, Kinrooi) en Jagersborg (Maaseik)
- het drieparkengebied met het Park Hoge Kempen (gevormd door de bestaande natuureservaten zoals Mechelse Heide en Ziepbeek), de Donderslagse Heide (het militair domein), de Ten Haagdoornheide, de Teut en het Wik, de natuureservaten, het kamp van Beverlo (het militair domein), de Pijnven (gehele boszone ten westen van N715 tot aan de autotestbaan (Lommel, Hechtel-Eksel, Overpelt)
- het strokengebied met het vijfvergebied Midden-Limburg, de Zwarte Beekvallei (van bron tot monding), Gerhagen (Tessenderlo)
- het grensparkengebied met voornamelijk de habitatrichtlijnggebieden ten noorden van het kanaal Bocholt - Herentals te Lommel, Hageven en omgeving (Lommel, Neerpelt), Beverbeekse Heide (Hamont-Achel), Lozerbos en omgeving (Hamont-Achel, Bocholt).

Een bijzonder type van toeristisch rustgebied zijn de stiltegebieden. Lawaaierige, grootschalige activiteiten of evenementen, gemotoriseerd verkeer, nieuwe kampeerreinen (en andere verblijfsaccommodatie) en massatoerisme worden hier gemeden, net als in een buffergebied rond het stiltegebied. Wandel-, ruiter- of fietsexploratie, individueel of in kleinere groepen, zijn wel mogelijk.

Volgende stiltegebieden worden geselecteerd:

- Stamprooierbroek (delen van Bocholt, Bree, Kinrooi en doorlopend in Nederland)
- Gerhagen (Tessenderlo)
- Hoogbos - Snouwenberg (Voeren).

TOERISTISCH-RECREATIEVE OVERGANG

De steilrand van het Kempens Plateau is een belangrijk reliëf-element. Hij vormt de overgang tussen het Park Hoge Kempen en de Maasvallei en is rijk aan ecologische gradiënten. Die

183. Ruimtelijk structuurplan Vlaanderen, blz. 143.

DEEL IV. ONTWIKKELINGSPERSPECTIEVEN VOOR DEELSTRUCTUREN 4. TOERISTISCH-RECREATIEVE STRUCTUUR

reliëfelementen worden maximaal gevrijwaard van bebouwing voor toeristisch-recreatieve infrastructuur. Alleen recreatief medegebruik is er gewenst.

Ter hoogte van het voormalig mijnterrein van Eisdën-Lanklaar (oost) en van Oetervallei-Bergerven (noord) kunnen nieuwe hoogdynamische recreatieve ontwikkelingen plaatsvinden.

TOERISTISCH-RECREATIEF LIJNELEMENT

Ondersteunende infrastructuur van provinciaal niveau voor de toeristisch-recreatieve netwerken wordt maximaal ingeschaald in de genoemde netwerken. Het gaat om volgende infrastructuren.

- Het Kolenspoor als voormalige spoorlijn verbindt de verschillende mijnterreinen met elkaar. Een nieuwe interpretatie van die infrastructuur als verbindend element tussen de verschillende sites is belangrijk.
- De Maas verbindt de verschillende Maasdorpen van Maastricht tot Kinrooi met elkaar. Het toeristisch medegebruik van die lijninfrastructuur voor wandel- en fietstoerisme is gewenst.
- Het kanaal Bocholt - Herentals en de Zuid-Willemsvaart vormen een belangrijk lijnelement, waarlangs talrijke fietspaden zijn aangelegd. De ontwikkeling van watertoerisme en aanvullende sport- en recreatiemogelijkheden dient hier te worden gestimuleerd. In dit kader kunnen de potenties van het ex-PRB-terrein te Kaulille (Bocholt) worden onderzocht.
- De heirbaan Sint-Truiden - Tongeren - (Maastricht?) als historische verbinding tussen Sint-Truiden en Tongeren (Maastricht) moet worden geherwaardeerd. Zij vormt de historische draad voor Haspengouw en kan worden gebruikt voor de cultuurhistorische en toeristische ontsluiting van het gebied.

TOERISTISCH-RECREATIEF VERWEVINGSGBIED VAN PROVINCIAAL NIVEAU

Op het Kempens Plateau komen toeristisch-recreatieve infrastructuur verspreid voor (bijvoorbeeld kampeertreinen, maneges, weekendverblijven). Een belangrijke pool wordt gevormd door het vakantiepark Center Parcs Erperheide te Peer.

Het ontwikkelen van laagdynamisch toerisme en recreatie is hier prioritair. Verbrede agrarische activiteiten met onder andere hoevetoerisme en plattelandstoerisme zijn daarvan een onderdeel. De beekvalleien en het mooi landbouwlandschap bieden mogelijkheden voor natuurgericht toerisme. Leegstaande landbouwbedrijven kunnen volgens de draagkracht van het gebied een toeristische verblijfsfunctie krijgen.

Verweving van open ruimte functies is in dit gebied het belangrijkste aandachtspunt. Het bewaken van de ruimtelijke

draagkracht is daarbij noodzakelijk. De verweving moet worden geregeld op basis van de draagkracht en van een integrale ruimtelijke visie op het gebied.

- Binnen dit gebied is een verdere differentiatie noodzakelijk naar gewenste intensiteit van toerisme en recreatief medegebruik, afhankelijk van de ligging van minder draagkrachtige zones.
- In de landbouwgebieden van provinciaal belang en in zeer kwetsbare gebieden is het niet toegestaan dat gebouwen-complexen een hoofdfunctie toerisme krijgen. Uitzonderingen vormen functiewijzigingen van gebouwen die in het kader van het behoud van het waardevol cultureel erfgoed moeten worden bewaard (zoals het geboortehuis van Breugel).
- Er kunnen ook landschappelijke of milieuhygiënische voorwaarden worden gesteld aan mogelijke toeristische ontwikkelingen.

Ontwikkeling van laagdynamische vormen van toerisme en recreatie op het Kempens Plateau is complementair aan hoogdynamische vormen van toerisme en recreatie in de omliggende toeristisch-recreatieve polen.

3. UITWERKING VAN DE PROVINCIALE TAKEN**3.1. Selectie van toeristisch-recreatieve knooppunten****KAART 69: SELECTIE VAN TOERISTISCH-RECREATIEVE KNOOPPUNTEN**

Het provinciaal ruimtelijk structuurplan doet enkel uitspraken over toeristisch-recreatieve voorzieningen van provinciaal niveau. Toeristisch-recreatieve voorzieningen zijn van provinciaal niveau als zij voldoen aan volgende twee criteria.

- Het gaat om hoogdynamische infrastructuren of activiteiten die wegens hun intrinsieke aard in de directe omgeving sterke veranderingen en dynamiek teweegbrengen in de wijze van functioneren van de bestaande ruimtelijke en sociaal-economische structuur. Daardoor wijzigen zij in belangrijke mate het bestaand ruimtegebruik (bijvoorbeeld lawaaisporten, terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven). Zij zorgen meestal voor grote verkeersstromen.
- Omwille van de schaal van de infrastructuur of van de activiteiten van provinciaal toeristisch-recreatief of sociaal belang (bijvoorbeeld kampeertreinen met dagattracties, vakantieparken, activiteiten met een grootschalig karakter of regionale uitstraling) of omwille van een sterk geconcentreerd voorzieningenpakket of één grote voorziening op

één plaats trekken zij een belangrijk aantal mensen per oppervlakte-eenheid aan. Het richtcijfer voor de selectie van dagattracties bedraagt 50.000 bezoekers per jaar.

Voor de toeristisch-recreatieve voorzieningen van provinciaal niveau maakt de provincie het ruimtelijk uitvoeringsplan op. De gemeenten kunnen in dat verband wel voorstellen formuleren aan de provincie.

3.1.1. Stedelijke gebieden

De gemeenten met een stedelijk gebied kunnen zowel nieuwe als bestaande toeristisch-recreatieve voorzieningen van provinciaal niveau ontwikkelen op voorwaarde dat deze gelegen zijn binnen het stedelijk gebied. Hierbij is een afstemming op het niveau van het betrokken gebied, de draagkracht van de ruimte en het lokatiebeleid belangrijk.

3.1.2. Type I

Toeristisch-recreatieve knooppunten type I zijn gemeenten.

NIEUWE TOERISTISCH-RECREATIEVE VOORZIENINGEN

De selectie van de gemeenten van type I houdt rekening met de hoofd- en deelruimten en de ligging ten opzichte van de structuurbepalende functies natuur, bos en landbouw. Zij baseert zich op het concept waarbij de netwerken van provinciaal niveau en de polen de belangrijkste dragers zijn voor nieuwe toeristisch-recreatieve infrastructuur van provinciaal belang. Er wordt ook rekening gehouden met de reeds bestaande toeristisch-recreatieve voorzieningen en met mogelijke projecten voor de toekomst.

In de gemeenten van type I kunnen onder strikte voorwaarden nieuwe toeristisch-recreatieve voorzieningen van provinciaal niveau bijkomen. Zij kunnen worden ingeplant binnen de specifieke randvoorwaarden, gesteld door de gewenste ruimtelijke structuur van de gemeente en door de plaatselijke ruimtelijke context. Conform het principe van gedeconcentreerde bundeling moeten de nieuwe ontwikkelingen steeds aansluiten bij de kernen of bij de bestaande infrastructuur. Daarbij gelden volgende voorwaarden.

- De reële behoefte aan een toeristisch-recreatieve voorziening van provinciaal niveau in een ruimere omgeving (bijvoorbeeld in het toeristisch netwerk) wordt aangetoond.
- De toeristisch-recreatieve voorziening van provinciaal niveau betekent een ruimtelijke meerwaarde voor het omliggend gebied.
- De toeristisch-recreatieve voorziening van provinciaal niveau wordt ingeplant rekening houdend met natuurlijke, agrarische en landschappelijke waarden.

- Nieuwe toeristisch-recreatieve voorzieningen van provinciaal niveau takken aan op secundaire wegen of liggen in de nabijheid daarvan. De ontsluiting gebeurt best niet door verstoringgevoelige gebieden. Het is wenselijk dat deze nieuwe ontwikkelingen (op termijn) ook worden bediend door het openbaar vervoer.

Volgende gemeenten worden als toeristisch-recreatief knooppunt type I geselecteerd:

- mijnstreek: Beringen, Heusden-Zolder, Genk, Maasmechelen
- Kempens Plateau: Lommel
- Maasland: Kinrooi, Maaseik, Dilsen-Stokkem, Maasmechelen, Lanaken (alle gemeenten omdat in dit netwerk de toeristische infrastructuur een basisfunctie is voor de ontwikkeling van die regio)
- Haspengouw: Sint-Truiden, Tongeren
- toeristisch-recreatief kerngebied: Hasselt, Genk, Houthalen-Helchteren, Zutendaal.

BESTAANDE TOERISTISCH-RECREATIEVE VOORZIENINGEN

In de gemeenten van type I kunnen een aantal bestaande voorzieningen en initiatieven die momenteel nog niet van een provinciaal niveau zijn of niet als type II geselecteerd zijn, doorgroeien tot toeristisch-recreatieve voorzieningen van provinciaal niveau. Het gaat limitatief om de toeristische hefboomprojecten uit het Strategisch Toeristisch Actie Plan 2001 - 2006 (STAP) met name het mijnterrein in Beringen, het mijnterrein Eisden / Lanklaar in Maasmechelen en Dilsen-Stokkem (skipiste, ecopolis enz.), de Pliniusbron in Tongeren, Herckenrode (meetings, incentives, congres, events) in Hasselt en het Nationaal Park Hoge Kempen met de toeristisch-recreatieve poorten.

3.1.3. Type II

Een lijst van toeristisch-recreatieve voorzieningen van provinciaal niveau werd opgesteld in samenwerking met de gewestelijke VVV's en Toerisme Limburg¹⁸⁴.

Als toeristisch-recreatieve knooppunten type II worden geselecteerd:

- bestaande toeristisch-recreatieve voorzieningen van provinciaal niveau
- die gelegen zijn in buitengebiedgemeenten of in gemeenten met een stedelijk gebied, maar niet in of aansluitend het bestaand stedelijk weefsel.

Daarnaast worden in het buitengebied een aantal terreinen voor gemotoriseerde sporten bijkomend als toeristisch-recreatief knooppunt opgenomen.

184. Rapport 5: Gewenste ruimtelijke structuur toerisme en recreatie, plangroep november 1999, blz. 48-50.

DEEL IV. ONTWIKKELINGSPERSPECTIEVEN VOOR DEELSTRUCTUREN 4. TOERISTISCH-RECREATIEVE STRUCTUUR

- Rekening houdend met de beslissing van de Vlaamse overheid duidt de provincie vier permanente terreinen aan voor gemotoriseerde sporten (motorcross, rallycross, autocross, trial, enduro, quad, 4x4): Horensbergdam, Heeserbergen, Op het Broek en Waterloos.
- De provincie selecteert Terlaemen als een polyvalent sportterrein.

Voor het kleischietsen wordt het terrein Wiemesmeer aangeduid en opgenomen als toeristisch-recreatief knooppunt.

Tot slot neemt de provincie de regionale vliegvelden van Zwartberg en van Kiewit in de lijst op.

Bij de selecties is rekening gehouden met de wenselijkheid om een aantal lokaties al dan niet te behouden vanwege andere ruimtelijke opties of kwaliteiten in de omgeving, omwille van de niet-vergunde en/of zonevreemde toestand of omwille van beleidsalternatieven van een hoger niveau. Onder andere hebben de resultaten van het “onderzoek naar polyvalente lokaties” van de provinciale sportdienst (oktober 1998) hierbij een afwegingsbasis gevormd.

Bestaande kampeerterrinen en kampeerverblijfsparken zijn onvoldoende onderzocht en worden later toegevoegd als toeristisch-recreatieve knooppunten type II. De provincie voert daarover apart onderzoek uit. Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek kunnen nieuwe toeristisch-recreatieve knooppunten type II worden aangeduid. De selectie is dus niet-limitatief.

Golfterreinen worden niet geselecteerd als toeristisch-recreatieve knooppunten type II omdat uitspraken hierover volgens het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen op Vlaams niveau plaatsvinden.

Voor al die toeristisch-recreatieve voorzieningen van provinciaal niveau gelden strikte lokatie- en uitbreidingsvoorwaarden. Binnen de toeristisch-recreatieve knooppunten type II maakt de provincie een onderscheid tussen:

- knooppunten waar nog uitbreiding van de toeristisch-recreatieve infrastructuur mogelijk is buiten de huidige perimeter van de recreatiezone (type IIa)
- knooppunten waar geen uitbreiding van de toeristisch-recreatieve infrastructuur wordt toegestaan buiten de huidige perimeter van de recreatiezone en/of van de huidige zonevreemde bestemming (type IIb).

TYPE IIa

De selectie als knooppunt type IIa houdt rekening met de bestaande of potentiële toeristisch-recreatieve clustering, de draagkracht en de toeristische potenties van de omgeving of het uitgesproken toeristisch en socio-economisch belang van de aanwezige infrastructuur.

De provincie selecteert minimaal volgende toeristisch-recreatieve knooppunten type IIa: (zie tabel 44).

De provincie beoordeelt of de plannen voor mogelijke uitbreiding van de toeristisch-recreatieve knooppunten type IIa aan een reëel aantoonbare behoefte beantwoorden en toetst deze vervolgens aan de ruimtelijke draagkracht van het betrokken gebied. Meer concreet betekent dit dat zij nagaat of:

- de uitbreiding van de toeristisch-recreatieve infrastructuur aansluit bij de bestaande
- de uitbreiding past in een visie over de gewenste ontwikkeling van een ruimer gebied
- de inplanting belangrijke natuurlijke, agrarische en landschappelijke gebieden of waarden ontziet
- de ontsluiting op een goede manier kan verlopen zonder onaantoonbare overlast voor verkeersgevoelige gebieden.

TYPE IIb

De provincie selecteert minimaal volgende toeristisch-recreatieve knooppunten type IIb: (zie tabel 45).

3.2. Beleidskader voor openluchtverblijfsrecreatie**3.2.1. Kampeerterrinen en kampeerverblijfsparken**

De provincie voert verder onderzoek naar de grootschalige kampeerterrinen en kampeerverblijfsparken. Volgende uitgangspunten gelden bij dat onderzoek.

- In de eerste plaats wordt in bijkomende ruimte voorzien voor de uitbreiding van bestaande, goed gelegen kampeerterrinen en kampeerverblijfsparken tot meer leefbare economische entiteiten vooraleer inplanting van nieuwe terreinen te overwegen.
- De meeste bestaande kampeerterrinen en kampeerverblijfsparken worden voorlopig niet geselecteerd als toeristisch-recreatieve knooppunten type II. Verder onderzoek moet uitwijzen welke ontwikkelingsperspectieven gelden voor die voorzieningen (behouden, uitbreiden, uitdoven enz.).
- Nieuwe grootschalige kampeerterrinen en kampeerverblijfsparken worden enkel gesitueerd in toeristisch-recreatieve knooppunten type I en binnen de af te bakenen stedelijke gebieden onder de voorwaarden die daarvoor gelden (zie hoger).

De provincie zal een samenwerkingsverband opstarten waarin het beleidskader voor kampeerterrinen en kampeerverblijfsparken verder wordt uitgewerkt. Mogelijke taken van dit overlegorgaan zijn:

- ontwikkelen van een gebiedgerichte visie voor de kampeerterrinen en kampeerverblijfsparken als concrete uit-

TABEL 44: TOERISTISCH-RECREATIEVE KNOOPPUNTEN TYPE IIA

	NAAM OP KAART	GEMEENTE
185. Het betreft enkel verblijfsrecreatie bij het fietsrijpunt.	Paalse Plas ¹⁸⁵	Beringen
	de Wissen	Dilsen-Stokkem
	Bokrijk, samen met park Kiewit	Genk, Hasselt
	Kattevenia	Genk
	Terlaemen	Heusden-Zolder
	Molenheide	Houthalen-Helchteren
	Kelchterhoef, inclusief vakantiehuis De Bosberg	Houthalen-Helchteren
	Hengelhoef	Houthalen-Helchteren
	Spaanjerd, inclusief terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven	Kinrooi
	Heeserbergen	Lommel
	Aqua Paradiso en jachthaven	Lommel
	Kattenbos en Blauwe Meer	Lommel
	Center Parcs De Vossemeren	Lommel
	Heerenlaak, inclusief terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven	Maaseik
	Center Parcs Erperheide	Peer
	Papendaalheide (rond groeve), inclusief het kampeerverblijfspark't Soete Dal	Zutendaal

TABEL 45: TOERISTISCH-RECREATIEVE KNOOPPUNTEN TYPE IIB

	NAAM OP KAART	GEMEENTE
186. Het betreft enkel het optimaliseren van het bestaand aanbod als toegangspoot van het kastelenlandschap.	Alden Biesen ¹⁸⁶	Bilzen
	Op het Broek	Bocholt
	vliegveld van Zwartberg	Genk
187. Vanwege de ruimtelijke problematiek van het vliegveld en de intenties tot verschuiving van het vliegterrein, worden de mogelijkheden voor het toeristisch-recreatieve knooppunt type IIB vliegveld Kiewit (Hasselt) aangepast, met name dat een herlokatie of verschuiving van de huidige recreatiezone mogelijk is (vanuit een grondige ruimtelijke motivering), in zoverre dat het zuiver om een bestemmingsruil gaat, en niet om een uitbreiding van de bestaande oppervlakte.	Horensbergdam	Genk
	vliegveld van Kiewit ¹⁸⁷	Hasselt
	Waterloos	Maaseik
	Snowvalley (deel van sportzone De Deust)	Peer
	terrein kleischiëten Wiemesmeer	Zutendaal

DEEL IV. ONTWIKKELINGSPERSPECTIEVEN VOOR DEELSTRUCTUREN 4. TOERISTISCH-RECREATIEVE STRUCTUUR

werking en verdere verfijning van de ruimtelijke visies in het provinciaal structuurplan

- sturen van de aanpak en methodiek van het uit te voeren onderzoek naar de ontwikkelingsperspectieven voor bestaande kampeerterrinen en kampeerverblijfsparken
- formuleren van een voorstel tot bijkomende selectie van toeristisch-recreatieve knooppunten type II
- adviseren van de ontwikkeling van nieuwe grootschalige kampeerterrinen en kampeerverblijfsparken vanuit een samenhangende en gebiedsspecifieke toeristisch-recreatieve visie en gekaderd binnen het provinciaal ruimtelijk structuurplan.

Structurele partners in dit samenwerkingsverband zijn de provinciale diensten voor ruimtelijke ordening en toerisme. Het samenwerkingsverband kan worden aangevuld met een vertegenwoordiging van relevante instanties, sectoren, verenigingen en/of diensten (bijvoorbeeld campingfederatie, landbouw, natuur, Toerisme Vlaanderen, sport) en andere besturen (gemeenten, Vlaamse overheid).

De bijkomende selectie van toeristisch-recreatieve knooppunten type II wordt door de provincieraad goedgekeurd. Hierbij aansluitend kan de provincie ruimtelijke uitvoeringsplannen opstellen.

3.2.2. Jeugdverblijfstoerisme

De provincie wenst in haar ruimtelijk beleid een stimulerende en ondersteunende rol te spelen naar een oplossing in de ruimtelijke problematiek van (zonevreemde) jeugdverblijven in het buitengebied.

- Limburg is de belangrijkste provincie voor jeugdkampen in Vlaanderen. Ondersteuning van dit sociaal toerisme is een prioriteit van de provincie.
- Alhoewel de problematiek van zonevreemde jeugdverblijven acuut is, maken de gemeenten om verschillende redenen nauwelijks gebruik van de mogelijkheid tot regularisatie via een BPA. Een bijkomende stimulans en ondersteuning van de gemeenten blijken nodig.
- Onderlinge afstemming tussen de gemeenten en een regionale benadering is gewenst.

Met de betreffende gemeenten van elk van de jeugdverblijfszones en voor Voeren zal de provincie een samenwerkingsverband opstarten dat kan leiden tot gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor (zonevreemde) jeugdverblijven.

Belangrijke partners in die samenwerking zijn de provinciale en gemeentelijke jeugddiensten en de diensten voor ruimtelijke ordening.

Daarnaast zal de provincie een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan of een stedenbouwkundige verordening opstel-

len. Dat kan worden gekoppeld aan de acties van de provincie inzake hoeve- en plattelandstoerisme (zie verder). Zo moeten de mogelijkheden voor jeugdverblijfinfrastructuur eenduidig worden vastgelegd, zodat er minder verwarring is over de bouwingsmogelijkheden en het al dan niet zonevreemd zijn van jeugdverblijven.

3.3. Beleidskader voor plattelandstoerisme

UITGANGSPUNTEN

De provincie wenst recreatief medegebruik in een aantal agrarische gebieden te stimuleren. Daartoe maakt zij een ruimtelijk uitvoeringsplan op.

Het ruimtelijk uitvoeringsplan doet uitspraken over de mogelijkheden tot verweving van diverse soorten toeristisch-recreatieve activiteiten in agrarische gebieden. Daarnaast biedt het een kader voor door de landbouw verlaten bedrijfsgebouwen. Een belangrijke doelstelling is tenslotte het jeugdverblijfstoerisme onder de vorm van jeugdkampen en jeugdlogies duidelijke ontwikkelingsperspectieven te bieden.

Het plattelandstoerisme mag niet leiden tot een overdreven commercialisering van de open ruimte maar hoort thuis binnen de principes van de verbrede landbouw. De ruimtelijke invloed van het plattelandstoerisme op de omgeving moet beperkt blijven en worden afgestemd op de schaal van de omgeving en het omliggend landschap. Gebouwen in de dorpskernen komen hiervoor in de eerste plaats in aanmerking meer dan solitaire gebouwen in de open ruimte. Op die manier kan het plattelandstoerisme een bijdrage leveren tot de omgeving. De ontwikkeling van plattelandstoerisme is in de eerste plaats gericht op het verbeteren van de leefbaarheid van de dorpskernen in de open ruimte.

CATEGORIEËN

Het op te maken provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan is, voor zover niet in tegenspraak met de toekomstige reglementering op Vlaams niveau betreffende de ontwikkeling van hoeve- en plattelandstoerisme, gebaseerd op de principes uit onderstaande tabel. Deze tabel vertrekt van een functionele categorisering. Zij geeft een overzicht van de mogelijke initiatieven voor kleinschalige toeristisch-recreatieve activiteiten en plattelandstoerisme voor bestaande gebouwen in het agrarisch gebied waarvoor vanuit het ruimtelijk beleid al dan niet bijkomende bebouwing of verbouwing kan worden toegelaten.

Een laagdynamisch toeristisch attractiepunt is een cultureel, historisch, streekgebonden bezienswaardigheid die een aantrekkingskracht heeft voor toeristen en in die functie wordt ontwikkeld. In die context gaat het om kleinschalige attractiepunten. Bovenstaand kader doet geen uitspraken over grootschalige bezienswaardigheden. Met laagdynamisch wordt bedoeld dat de toegelaten functie in haar onmiddellijke omge-

ving slechts beperkte veranderingen teweegbrengt in de bestaande ruimtelijke structuur en in de sociaal-economische structuur.

3.4. Beleidskader voor sportinfrastructuur op provinciaal niveau (lawaaisporten)

Wegens de reële behoeften moeten lawaaisporten, zoals motorcross, karting, autosport enz. de nodige ruimtelijke kansen krijgen binnen een duidelijk ruimtelijk kader. Om de verstoring tot een minimum te beperken, wordt gekozen voor een clustering van de terreinen voor lawaaisporten. Daarbij is het belangrijk dat niet enkel professionelen, maar ook liefhebbers terecht kunnen op die terreinen. Er wordt voor de selectie van gewenste permanente lawaaisportterreinen zoveel mogelijk uitgegaan van de bestaande infrastructuur (zie ook toeristisch-recreatieve knooppunten type II: Terlaemen, Horensbergdam, Op het Broek, vliegveld van Zwartberg, vliegveld van Kiewit, Heeserbergen, Waterloos, kleischietsen Wiemesmeer).

Nieuwe permanente terreinen zijn niet gewenst — met uitzondering van een polyvalent terrein in Zuid-Limburg.

Mochten lokaties worden gevonden die voldoen aan volgende criteria¹⁸⁸ dan kunnen zij een alternatief vormen ter vervanging van bestaande permanente hoogdynamische terreinen:

- voldoende goede ontsluiting
- zoveel mogelijk reeds aansluitend bij bestaande lawaaierige activiteiten (autosnelweg, industrieterrein)
- bij voorkeur op restgronden met reeds een vernielde bodemstructuur
- aanwezigheid van ruimtelijke mogelijkheden voor het oprichten van accommodatiegebouwen (café, sanitair en parking)
- niet storend in het landschap (weinig waardevol landschap of bestaand zichtscherm), niet in een provinciale open ruimte verbinding, niet in een landschappelijke ankerplaats, niet in een gaaf landschap
- voldoende grote oppervlakte met inbegrip van ruimte voor geluids- en groenschermen
- niet in oude¹⁸⁹ en grote bossen noch in biologisch (zeer) waardevolle gebieden
- niet in landbouwgebieden van provinciaal belang
- niet in een provinciaal rust- of stiltegebied
- niet in een gebied uitgesloten op Vlaams niveau.

Om de modelluchtvaart duidelijke ontwikkelingsperspectieven te bieden worden delen van de bestaande terreinen vóór 2006 in gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen aangeduid als terreinen voor modelluchtvaart. Het gaat hier om bestaande terreinen waar vergunningsplichtige werken moeten worden uitgevoerd en die de gemeente na evaluatie wenst

te behouden. Alternatieve terreinen voor modelluchtvaart ter vervanging van bestaande zijn niet mogelijk in provinciale rust- en stiltegebieden, in landbouwgebieden van provinciaal belang, en in gebieden van het VEN of IVON of uitgesloten op Vlaams niveau. Bijkomende terreinen zijn niet gewenst. Bestaande terreinen zijn niet gewenst in provinciale rust- en stiltegebieden.

3.5. Beleidskader voor weekendverblijven

De procedure en aanpak van de problematiek van de weekendverblijven door de provincie hangen af van de intenties van de Vlaamse overheid. Het is immers nog onduidelijk of de provincie enige bevoegdheid terzake zal krijgen in de toekomst.

4. MOGELIJKE ACTIES

4.1. Mogelijke acties voor de provincie

Indien relevant zal de provincie de mogelijke acties steeds uitvoeren in overleg met de betrokken overheden en belanghebbende partijen.

- De provincie kan ruimtelijke uitvoeringsplannen opmaken voor de toeristisch-recreatieve voorzieningen van provinciaal niveau (inclusief de lawaaisporten) in de geselecteerde toeristisch-recreatieve knooppunten type I, type II en in de kleinstedelijke gebieden.
- De provincie kan ruimtelijke uitvoeringsplannen opmaken voor de geselecteerde stiltegebieden.
- De provincie kan een samenwerkingsverband initiëren tussen de gemeenten van Haspengouw en het Kempens Plateau. Dat maakt een gezamenlijk ontwikkelingsperspectief op voor de ontwikkeling van laagdynamisch toerisme en laagdynamische recreatie op het Kempens Plateau complementair aan hoogdynamische toeristisch-recreatieve infrastructuur aan de rand van het plateau.
- De provincie kan de ontwikkelingsperspectieven van de grootschalige kampeerterrinen en kampeerverblijfsparcken verder onderzoeken en uitvoeringsplannen opstellen.
- De provincie kan een geïntegreerd gebiedsgericht strategisch plan opmaken voor het toeristisch-recreatief kerngebied rond Hasselt - Genk, inclusief het provinciaal domein Bokrijk. Dat kan leiden tot meer concrete acties. Het betreft bijvoorbeeld het opmaken van ruimtelijke uitvoeringsplannen voor het differentiëren van de grote recreatiegebieden op het gewestplan afhankelijk van de verhouding recreatie - natuur.
- De provincie kan één of meerdere samenwerkingsverbanden initiëren voor de jeugdverblijfsgebieden met het oog

188. Uiteraard blijven de bestaande criteria volgens de milieuwetgeving van kracht.

189. Volgens de Landschapsatlas.

DEEL IV. ONTWIKKELINGSPERSPECTIEVEN VOOR DEELSTRUCTUREN 4. TOERISTISCH-RECREATIEVE STRUCTUUR

TABEL 46: RUIMTELIJK KADER VOOR KLEINSCHALIG PLATTELANDSTOERISME VOOR BESTAANDE GEBOUWEN IN HET AGRARISCH GEBIED

FUNCTIONELE CATEGORISERING	AGRARISCH GEBIED, BEHALVE IN PROVINCIALE STILTEGEBIEDEN	AGRARISCH GEBIED, BUITEN LANDBOUWGEBIEDEN VAN PROVINCIAAL BELANG EN BUITEN PROVINCIALE STILTE-GEBIEDEN EN NATUURVERWEVINGSGEBIED	IN AGRARISCH GEBIED, IN SPECIFIEKE GEBIEDEN (BUITEN DE EVENTUEEL INGESLOTEN PROVINCIALE STILTEGEBIEDEN)
actieve hoeve	<ul style="list-style-type: none"> - kamers met toeristische dienstverlening - jeugdkampen - kamperen bij de boer 	<ul style="list-style-type: none"> - kamers met toeristische dienstverlening - jeugdkampen - jeugdlogies - kamperen bij de boer 	<p>in toeristisch-recreatieve netwerken en in toeristisch-recreatief verwevingsgebied op provinciaal niveau:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kamers met toeristische dienstverlening - jeugdkampen - jeugdlogies - kamperen bij boer
niet-actieve hoeve	<ul style="list-style-type: none"> - jeugdkampen 	<ul style="list-style-type: none"> - jeugdkampen - jeugdlogies 	<p>toeristisch-recreatief netwerken Mijnstreek, Maasland en Voerstreek, maar buiten landbouwgebieden van provinciaal belang:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kamers met toeristische dienstverlening - jeugdkampen - jeugdlogies - huurvakantiewoningen - laagdynamisch toeristisch attractiepunt (exclusief café/tearoom/restaurant)
beschermde gebouwen merkwaardige gebouwen ^o	<p>enkel in combinatie met het wonen van de initiatiefnemers</p> <ul style="list-style-type: none"> - kamers met toeristische dienstverlening - jeugdkampen - jeugdlogies - huurvakantiewoningen - laagdynamisch toeristisch attractiepunt 	<ul style="list-style-type: none"> - kamers met toeristische dienstverlening - jeugdkampen - jeugdlogies - huurvakantiewoningen - café/tearoom/restaurant - laagdynamisch toeristisch attractiepunt 	<ul style="list-style-type: none"> - kamers met toeristische dienstverlening - jeugdkampen - jeugdlogies - huurvakantiewoningen - café/tearoom/restaurant - laagdynamisch toeristisch attractiepunt
kastelen	<ul style="list-style-type: none"> - zoals andere merkwaardige gebouwen 	<ul style="list-style-type: none"> - zoals andere merkwaardige gebouwen 	<p>in toeristisch-recreatief netwerk kastelen en hoeven (Haspengouw), in landbouwgebieden van provinciaal belang enkel in combinatie met het wonen van de initiatiefnemers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kamers met toeristische dienstverlening - jeugdkampen - jeugdlogies - café/tearoom/restaurant (enkel buiten natuurverwevingsgebied) - laagdynamisch toeristisch attractiepunt - kasteelkamperen

^o Merkwaardige gebouwen worden beschreven in de landschapsatlas en kunnen verder worden verrijkt door het PCCE.

- op het voorbereiden van ruimtelijke uitvoeringsplannen of van een stedenbouwkundige verordening voor (zonevreemde) jeugdverblijven. De provincie kan dat koppelen aan uitvoeringsplannen of een stedenbouwkundige verordening voor plattelandstoerisme.
- De provincie kan een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan opmaken ter stimulering van het plattelandstoerisme.
 - De provincie kan een visie uitwerken voor de toeristisch-recreatieve lijnelementen 'Kolenspoor' en de heirbaan Sint-Truiden - Tongeren - (Maastricht).
 - De provincie kan de mogelijkheden voor de ontwikkeling van rivierstoerisme op de Kempense kanalen en de Maas onderzoeken.
- 4.2. Suggesties aan de Vlaamse overheid**
- De provincie vraagt de Vlaamse overheid om het wettelijk kader aan te passen zodat de uitvoering van de provinciale gebiedsgerichte visie mogelijk is in agrarische gebieden. Meer bepaald moet op het vlak van de ruimtelijke ordening in de mogelijkheid worden voorzien tot ontwikkeling van laagdynamische toeristische exploitaties zonder de vereiste landbouwnevenbestemming.
 - De provincie vraagt de Vlaamse overheid om het bosdecreet aan te passen, zodat de boscompensatie ook van toepassing is in recreatiegebied naar analogie met de woon- en industriegebieden en voor werken van openbaar nut. Voor recreatiegebieden zou dan dezelfde ontbossings- en compensatieregeling gelden als voor woon- en industriegebieden en voor werken van openbaar nut. Er zal met andere woorden geen 'ontheffingsbesluit van verbod tot ontbossing' moeten worden gevraagd voor recreatiegebieden.
 - De provincie vraagt de Vlaamse overheid om het provinciaal domein Bokrijk niet op te nemen in het regionaalstedelijk gebied Hasselt - Genk en voor het domein en zijn omgeving een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan te mogen opstellen gelet op het belang van dit gebied voor het provinciaal toeristisch-recreatief kerngebied Midden-Limburg.
 - De provincie vraagt de Vlaamse overheid om te worden betrokken bij het overleg over de eventuele nabestemming van militaire domeinen.